

Handläggare
Jenny Karlsson
Telefon: 08-50832711**Till**
Utbildningsnämnden
2025-12-11

Mer relevant än någonsin - biblioteksplan för Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/1249

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget ”Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan för Stockholms stad” till utbildningsnämnden för yttrande. I förslaget stakas riktningen ut för stadens folkbiblioteksverksamhet och behovet av fyra strategiska förflyttningar formuleras. Syftet är att underlätta och utveckla mötet mellan bok och användare samt att i övrigt utveckla folkbibliotekens viktiga samhällsuppdrag.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Förvaltningen uppskattar biblioteksplanens koppling till skolbiblioteksplanen och välkomnar utvecklad samverkan mellan skola och folkbibliotek. Tillgång till läxhjälp och studieplatser ser förvaltningen som särskilt viktiga insatser, liksom ambitionen att barn och unga ska ges ökad möjlighet till medskapande och delaktighet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Eftersom remisstiden är kort föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen för stöd kring lärande och
elevhälsaHantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
Fax
utbildningsforvaltningen@edu.stockholm.se
<https://start.stockholm/>

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslag på ”Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan för Stockholms stad” till utbildningsnämnden för yttrande.

Förslaget till ny biblioteksplan bygger vidare på tidigare biblioteksplan och tar sin utgångspunkt i bland annat bibliotekslagen, stadens Vision 2040 och stadens program för barns rätt till kultur. Vidare grundar sig förslaget på en bred datainsamling där utbildningsförvaltningen har varit en av de medverkande intressenterna. Insprängda användarcitat av både barn och vuxna illustrerar folkbibliotekens betydelse.

I biblioteksplanen beskrivs hur folkbiblioteket är mer relevant än någonsin, för läsfrämjande, samhälleligt deltagande och kultur. Planen pekar ut fyra strategiska förflyttningar som beskriver vad Stockholms stadsbibliotek ska prioritera under de kommande åren. De strategiska förflyttningarna syftar till att öka nyttjandet av samlingarna, stärka medborgarservice, utveckla större biblioteksnoder och digitala tjänster samt skapa ökad delaktighet för besökarna. Folkbibliotekets betydelse som samlings- och mötesplats betonas.

I folkbibliotekens uppdrag ingår enligt biblioteksplanen att erbjuda ett brett utbud av litteratur och läsfrämjande aktiviteter som ett sätt att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid. Biblioteksplanen är ihopkopplad med och hänvisar till ”Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i Stockholms stad”, som preciserar skolbibliotekens uppdrag.

Biblioteksplanen slår fast att samarbeten är avgörande för att bredden i folkbiblioteksuppdraget ska kunna genomföras. Bland betydelsefulla samarbetspartners lyfts bland andra skolor som viktiga för att nå barn och unga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen, avdelningen för utveckling och samordning, avdelningen för ekonomi och styrning samt avdelningen för personal och kompetensförsörjning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 2 december 2025. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 3 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till ”Biblioteksplan för Stockholms stad”. Vidare ställer sig förvaltningen också bakom biblioteksplanens beskrivning av

folkbibliotekens viktiga och lagstadgade roll för läsning, bildning, kulturliv och samhälleligt deltagande.

Att målsättningen om samverkan mellan folkbiblioteken och skolorna skrivs fram som viktig i biblioteksplanen är utmärkt. Förvaltningen välkomnar initiativ till fortsatta och fördjupade samarbeten på både skol- och förvaltningsnivå. Hur detta samarbete kan utvecklas ser förvaltningen fram emot att undersöka vidare tillsammans med Stockholms stadsbibliotek.

Förvaltningen vill betona att det finns uppgifter som är gemensamma för skol- och folkbibliotek, som ansvaret för att bidra till en meningsfull fritid för barn och unga och att locka till läsning som styrs av lust och intresse. Ett bra exempel på detta är den av förvaltningen uppskattade satsningen ”Läsa äger”, som genomförs i samarbete mellan folkbibliotek, fritidshem och skolbibliotek.

Förvaltningen uppskattar hur biblioteksplanen relaterar till skolbiblioteksplanen. Användningen av ordet bibliotek gör det dock ibland otydligt huruvida skrivningarna omfattar både skol- och folkbibliotek eller enbart det senare. Det bör till exempel förtydligas på sidan 18 att samverkan med skolor är viktig för att möta barn och unga som annars inte söker sig till just *folkbiblioteket*.

De fyra strategiska förflyttningarna ter sig ur förvaltningens synpunkt som relevanta mot bakgrund av rådande samhällskontext. Förvaltningen instämmer i ambitionen att öka nyttjandet av biblioteksbeståndet och idén om att barn och unga på olika sätt ska kunna vara ännu mer delaktiga och medskapande i levandegörandet av litteraturen och i biblioteksupplevelsen i stort.

De tänkta organisatoriska förflyttningarna, i form av en mer gemensam boksamling samt satsningen på ett större ”nodbibliotek” i varje stadsdel, handlar som förvaltningen förstår det om en ambition att åstadkomma ökad tillgänglighet till biblioteksservice samt om att använda folkbibliotekens resurser så effektivt som möjligt. Ökad tillgänglighet genom satsningar som exempelvis utökade öppettider uppfattar förvaltningen som bra och viktiga. Tillgång till läxhjälp och studieplatser ser förvaltningen som särskilt viktiga insatser. Ett bemannat folkbibliotek i närområdet utgör en viktig utgångspunkt för barns läsande och lärande.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen

förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Eftersom remisstiden är kort föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Anette Burman
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Mer relevant än någonsin - biblioteksplan för Stockholms stad